

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ISLAMSKA SKUPNOST V REPUBLIKI SLOVENIJI
URAD MUFTIJA

**GOVOR PREDSEDNIKA MEŠIHATA ISLAMSKJE ZAJEDNICE U
REPUBLICI SLOVENIJI MUFTIJE DR. NEDŽADA GRABUSA POVODOM
SVEČANOG POLAGANJU KAMENA TEMELJCA ZA ISLAMSKI KULTURNI
CENTER U LJUBLJANI**

Ljubljana, 14. septembar 2013

Poštovani ministar Države Katar Vaša ekšelencijo dr. Gaith bin Mubarak bin Imran Al Kuwari, poštovani predsjedniče Utavnog suda g. Ernest Petrič, poštovani predsjedniče gospodin Bakir Izetbegović, poštovani bivši predsjednik Republike Slovenije dr. Danilo Turk, poštovana ombudsmen Vlasta Nussdorfer, poštovani ministri Roman Jakič i Senko Pličanič, poštovani reisu-l-ulema mr. Husein Kavazović, poštovani predsjedniče slovenske biskupske konferencije biskup Andrej Glavan,, poštovani gradonačelnice Zoran Janković, poštovani predstavnici drugih crkava i vjerskih zajednica.

Poštovani visoki gosti, dame i gospodo, braćo i sestre, drage Ljubljančanke in Ljubljančani!

Izražavam svima dobrodošicu na svečanost polaganja temeljnog kamena za IKC i džamiju u Ljubljani. Ovo je za IZ, muslimane i grad Ljubljanu veliki dan. Iza nas su naporne godine rada i ogromno uložene energije. Sakralni objekti grade se od kako postoji čovjek na zemlji. Sakralni objekti su građeni iz poštovanja prema nadnaravnoj sili, Bogu Stvoritelju nebesa i zemlje, a služili su ljudima za obavljanje molitve, razvoj kulturnih i civilizacijskih vrijednosti. To su hramovi učenosti i duhovnosti. Sakralni objekti su izraz zrelosti zajednice vjernika i njihovog nastojanja da na ovome svijetu ostanu dostojanstveni u svome životu i očuvaju harmoniju u društvu. U islamskoj vjeri, kulturi i civilizaciji džamije imaju središnju ulogu u očuvanju duha zajedništva, snaženja bratstva među vjernicima i poštovanja među svim ljudima u široj društvenoj zajednici. U džamiji se čuva i razvija vitalnost zajednice vjernika kroz obavljanje molitve, sudjelovanje u obrazovnim programima i humanitarno pomaganje članova džemata. Zajednica vjernika bez džamije nije u stanju očuvati svoj duhovni potencijal niti sačuvati društvene veze. Džamija je vakuf, objekt općeg dobra.

Zahtjev za izgradnju džamije u Ljubljani podnesen je 21. maja 1969. godine. Čovjek snuje, a Bog određuje. Evo nakon 44 godine od te ideje svjedočimo činu početka izgradnje džamije. Dozvolite mi zato da se zahvalim najprije svim vjernicama i vjernicima koji su dostojanstveno, strpljivo i na najvišoj civilizacijskoj ravni bili uz ovaj projekt, učili dove i na svoj način pomagali koliko su mogli sve dosadašnje aktivnosti u vezi džamije. Mi nikada nismo gubili nadu u Božiju milost, jer nas tako Uzvišeni Bog uči, **"Ne gubite nadu u Božiju milost!"** I zato smo danas zahvalni Milostivome Bogu na daru vjere i milosti koju je spustio na nas. Ovih dana sam dobio puno pisama i

ISLAMSKA SKUPNOST V REPUBLIKI SLOVENIJI, URAD MUFTIJA

Grablovičeva ul. 14, p.p. 2725, 1001 Ljubljana, Tel.: +386 (1) 23 13 625, Fax: +386 (1) 23 13 626, e-naslov: mesihat@islamska-skupnost.si
www.islamska-skupnost.si

poruka od prijatelja Slovenaca u kojima su izražavali svoje čestitke za početak gradnje džamije. Svima se zahvaljujem u ime IZ. Trudit ćemo se ponašati u skladu kur'anske poruke: **"Pomažite se u dobru i svjesnosti, važnosti vjere"**. IZ u Sloveniji je 2007. godine potpisala sporazum o pravnom položaju s vladom Republike Slovenije. IZ ima sva zagwarantirana prava po zakonu o vjerskoj slobodi da samostalno i autonomno djeluje i realizira svoje poslanje. Slovensko zakonodavstvo i pravni sistem imaju visok stupanj poštovanja pluralnosti u društvu. To je otvorilo mogućnosti djelovanja IZ u punom kapacitetu. Na majskoj sjednici (ove godine) općinskog vijeća Ljubljana prilikom usvajanja promjene detaljnog plana svi vijećnici su glasali za, niko nije bio protiv za novi detaljni plan za područje gdje će se graditi IKC. Svi zaslužuju naše poštovanje. Bio je to jasan signal da su vrijednosti poštivanja vjerskih sloboda dostigle zavidan nivo. Politiku i zakone tumače i implementiraju ljudi. Zato mi dozvolite da se zahvalim gradonačelniku Ljubljane gosp. Zoranu Jankoviću, koji je imao strpljenja i mudrosti u ovom procesu. Poštovani župan iskrena hvala. Ljubljana je u svim anketama prepoznata kao ugodno mjesto za život. Ljubljana će s džamijom biti i pluralno mjesto, zasnovano na toleranciji i poštivanju različitosti. Ta otvorenost i taj stupanj tolerancije će još više osnažiti naše zajedništvo ne samo u Ljubljani nego i u Sloveniji.

Islamska zajednica u Sloveniji čvrsto je opredijeljena razvijati i promovirati civilizacijske vrijednosti koje će snažiti duh tolerancije, suživota, sobivanja, čuvanja života i časti svakoga pojedinca. Mi smo ovih godina imali priliku govoriti o svekolikim aspektima naše duhovnosti i vjere. Nastojali smo slovenskoj javnosti, putem medija koji su se zanimali za djelovanje IZ i njene ciljeve za izgradnju džamije, približiti vjeru islam i ulogu budućeg Islamskog centra u Ljubljani. Nesumnjivo je da će islamski kulturni centar biti mjesto susreta islama s većinskim kršćanskim okruženjem. Muslimani i kršćani imaju veoma bliske poglede na pitanja etike, diljem svijeta dijele egzistencijalni prostor, zato je nužno razvijati odnose i razgovarati o pitanjima od općega interesa za društvo ali i učiti jedni o drugima. Uvjereni smo da će s izgradnjom islamskog kulturnoga centra u Ljubljani biti osnažen međureligijski dijalog i uspostavljen čvrst temelj za međusobnu kooperaciju u humanitarnom i socijalnom radu u široj društvenoj zajednici. Moramo svi skupa tragati za novom paradigmom odnosa u svijetu i uloziti vjere na nacionalnom i internacionalnom planu.

Izgradnjom IKC moći ćemo ozbiljnije razvijati obrazovne i kulturne sadržaja za polaznike mekteba, učenike, đake i studente. U suvremenom svijetu sve više preovladavaju želje za lagodnim životom i radu bez odgovornosti. Zato je važan odgoj i obrazovanje mlađih generacija koje će biti sposobne nositi se s izazovima suvremenog života. To će biti jedna od zadaća našega rada u IKC.

Pitanje izgradnje džamije u Ljubljani animiralo je akademsku zajednicu i pokrenulo zanimanje za različite aspekte islamskoga učenja. To nije bilo samo političko i pravno zanimanje. Od momenta kupovine zemljišta kada je IZ postala ravnopravan subjekt u tom procesu postignuti su veliki pozitivni

ISLAMSKA SKUPNOST V REPUBLIKI SLOVENIJI, MEŠIHAT

pomaci i zato smo danas svi zadovoljni, jer smo konačno dobili građevinsku dozvolu za džamiju u Ljubljani.

Proces kojeg je snažno pokrenula bivša gradonačelnica Ljubljane gospođa Danica Simšič, realizirao je gosp. Zoran Janković. Kada smo uspostavljali kontakte i nastojali predstaviti naš projekt potencijalnim donatorima snažno nas je preporučio El-Emiru el-Validu Šejh Hamedu bin Khalifi Alu Thaniju tadašnji predsjednik Republike Slovenije dr. Danilo Turk. Hvala vam. Puno je naših prijatelja iz Slovenije kojima dugujemo iskrenu zahvalu iz političkog života, ustanova Republike Slovenije, visokih zvaničnika, akademske zajednice, novinara i pojedinaca, hvala vam na vašem iskrenom radu i pomoći u realizaciji ovoga projekta. Naravno, mi smo svjesni činjenice i važnosti Katoličke crkve u slovenskom društvu. Nadškof Uran i nadškof dr. Sres su podržavali ideju izgradnje džamije u Ljubljani. Izražavamo poštovanje i zahvalnost škofu Andreju Glavanu na sudjelovanju u današnjoj svečanosti. Mi smatramo da međuvjersko poštivanje, suživot i dijalog izražavaju visoku svijest u jednome društvu. Zato pozdravljam i evangeličanskega nadškofa Geza Ernišu i predstavnike SPC i Judovske skupnosti.

Djelovanje IZ u Sloveniji snažno je povezano sa IZ u BiH. Rijaset IZ je pomogao projekt IKC. Dr. Mustafa Cerić bivši reisul-elema je godinama brinuo o ovom projektu kao i rahmetli Muhamed Salkić. Medžlis IZ Sarajevo na čelu sa predsjednikom Jusufom Zahiragićem i glavnim imamom mr. Feridom Dautovićem bili su uz naš projekat. Sretni smo što je među nama i reisu-l-ulema mr. Husein efendija Kavazović i kolege muftije iz BiH, predsjednik Mešihata IZ Hrvatske, predsjednik Mešihata IZ u Srbiji - Sandžaka, reis Crne Gore, predsjednik IZ u Austriji, muftija iz Njemačke, imami iz Švicarske i drugih zemalja. Posebnu važnost ovom događaju daje i prisustvo gosp. Bakira Izetbegovića, člana predsjedništva BiH. Slovenija i BiH imaju puno zajedničkih interesa. Mi ćemo u IKC snažiti te prijateljske i kulturne veze između naših naroda.

Naš projekt su pomogli i Dijanet, Uprava za vjerska pitanja iz Turske i Fond za solidarnost Organizacije islamske kooperacije za suradnju sa sjedištem u Džeddi i generalni tajnik OIC dr. Ekmeleddin Ihsanoglu. Bez pravne pomoći advokatske kancelarije Miro Senica in odvjetnici teško bismo prevazišli sve pravne i druge dileme u ovom projektu. Najvažniju pomoć dobili smo iz Države Katar, bez te pomoći ne bi bili u mogućnosti isplatiti dug za zemljište niti uraditi projektnu dokumentaciju za IKC. Dugo smo se mučili sa otplaćivanjem zemljišta. Kada je u zvaničnoj posjeti Sloveniji bio sahib sumuvv el-emir el-valid Šejh Hamed bin Khalifa Alu Thani u susretu sa tadašnjim predsjednikom države dr. Danilom Turkom sahibu sumuvv je rekao da će nam pomoći. Kasnije je njegova ekselencija ministar vanjskih poslova države Katar dr. Muhammed Atijja pratio tu ideju i zadužio dr. Ahmeda Al-Murejhija, koji je bio i član komisije za izbor idejnog rješenje za IKC, da posjeti Sloveniju i u susretu sa zvaničnicima, posebno gradonačelnikom Ljubljanje gosp. Zoranom Jankovićem, utvrdi proceduru

ISLAMSKA SKUPNOST V REPUBLIKI SLOVENIJI, MEŠIHAT

oko izgradnje. Bez pomoći iz države Katar naš bi projekat u potpunosti stao. U četvrtak sam dobio telegram od Emira države Katar sahibu sumuvv Šejh Temim bin Hamed Alu Thanija u kojem nam čestita na ovom projektu i želi uspjeh u realizaciji. Uvjeren sam da ćemo uz tu podršku uspjeti realizirati ovaj veliki izazov. Molim Uzvišenoga Allha da nagradi Emira države Katar Temima bin Hameda Alu Thanija, sahibu sumuvv El-emir El-valida Šejh Hamed bin Khalifu Alu Thanija. U ime sahibu sumuvva svečanom čini polaganja temeljnog kamena prisustvuje visoka delegacija iz Katara na čelu sa seade vezir vakufa i islamskih poslova Dr. Gajth bin Mubarak Al-Kuvarijem. Vaša ekšelencijo ministre Kuvari iskreno vam se zahvaljujemo što ste došli na ovu svečanost. Molimo Vas da prenesete naše selame sahibu sumuvv. Mi ćemo se truditi da ovaj centar bude središte učenosti, duhovnosti i da osnaži veze između Slovenije i Katara. Nadamo se da će centar biti izgrađen u naredne tri godine i da će svjedočiti dobrotu i ljubav prema Uzvišenom Allahu i Poslaniku, te prijateljstvo između Katara i Slovenije. To je prvi pravi islamski centar u Sloveniji, sa džamijom i svim pratećim sadržajima.

Hvala i zvaničnoj delegacije ministarstva vakufa iz KSA, Abdulrahman Al Ghannam, mušaviru za vjerska pitanja iz Ambasade Republike Turske Atli Hasan.

Ovdje želim naglasiti da je s nama i ambasador Sjedinjenih Američkih država u Ljubljani gosp. Jozef Mussomelli. Ambasada SAD snažno je podržavala projekt IKC. Hvala predstavnicima diplomatskog zbora u Sloveniji, svim ambasadorima i predstavnicima ambasada na prisustvu današnjoj svečanosti. Ovih godina smo imali mnogo susreta sa predstavnicima diplomatskog zbora u kojima smo između ostalog razgovarali o IKC.

Naša islamska praksa i iskustvo značajno su ukorijenjeni u evropski kontekst. Većina muslimana u Sloveniji ima bošnjačko i albansko porijeklo. Zato je i naše iskustvo islama i naš vjerski život kontekstualiziran u okruženje u kojem živimo.

Na koncu, dozvolite mi da se zahvalim svim donatorima, vakifima i mojim suradnicima iz Slovenije koji su od kupovine zemljišta 2008. godine bili uz ovaj projekt i konkretnom pomoći omogućili da IZ postane vlasnik zemljišta. Vjerujem da ste danas svi ponosni i sretni zbog toga. Hvala vam svima. Molimo Uzvišenog Stvoritelja da nam pomogne u gradnji džamije i da vas sve nagradi za dobro koje činite.

Es-selamu alejkum!

Ljubljana, 14. septembar 2013.

Dr. Nedžad Grabus